

Předmluva.....	3
1. Obecná problematika spalovacích motorů	5
1.1 Pojem spalovacího motoru a přeměny energií	5
1.2 Zdroje tepelné energie	6
1.3 Termodynamický princip práce tepelných motorů a jejich tepelná účinnost	7
1.4 Rozdělení spalovacích motorů	9
1.5 Spolupráce motoru a zátěže; charakteristiky motoru	11
1.6 Vedlejší účinky spalovacích motorů na životní prostředí	14
2. Termodynamika oběhů spalovacích motorů	16
2.1 Opakování základních zákonů termodynamiky	16
2.2 Parametry charakterizující měrnou práci, výkon, účinnost a rychloběžnost spalovacího motoru.....	19
2.3 Fyzikální chemie spalování	23
2.3.1 Složky motorových paliv	23
2.3.2 Základní veličiny a zákony	26
2.3.3 Sumární spalovací reakce. Teoretická a skutečná spotřeba vzduchu, přebytek vzduchu	28
2.3.4 Zápalnost směsi a rychlost hoření	31
2.3.5 Výhřevnost směsi, chemická účinnost	32
2.3.6 Druhy a průběh spalování	35
2.3.6.1 Dělení pístových spalovacích motorů dle přípravy směsi a způsobu jejího zapálení	36
2.3.6.2 Rychlost chemických reakcí a průběh spalování uhlovodíků... ..	37
2.3.6.3 Teplota plamene	41
2.3.6.4 Spalování připravené lokálně homogenní směsi	42
2.3.6.5 Spalování tvořící se směsi	44
2.3.7 Množství a složení spalin, změny objemu při spalování	46
2.4 Oběhy pístových motorů s vnitřním spalováním.....	49
2.4.1 Vysokotlaká část oběhu	50
2.4.1.1 Srovnávací idealizované oběhy	51
2.4.1.2 Důvody odchylek vysokotlaké části oběhu skutečného a srovnávacího oběhu	56
2.4.1.2.1 Zákon hoření	60
2.4.1.2.2 Sdílení tepla do stěn spalovacího prostoru	63
2.4.1.2.3 Látkové vlastnosti plynů	63
2.4.1.2.4 Proměnlivost hmotnosti náplně	64
2.4.1.2.5 Vnitřní ztráty nevratnostmi	64
2.4.1.2.6 Vliv výměny náplně válce	64
2.4.2 Výměna náplně válce	65
2.4.2.1 Proces výměny náplně válce a regulace dávky paliva	65
2.4.2.1.1 Čtyřdobé motory	65
2.4.2.1.2 Dvoudobé motory	69
2.4.2.2 Srovnávací oběhy výměny náplně válce	70
2.4.2.3 Skutečný průběh výměny náplně válce.....	71
2.4.2.4 Součinitele účinnosti skutečného oběhu	74

2.4.3	Součinitele naplnění válce	74
2.4.4	Mechanické ztráty a výsledná účinnost skutečného motoru.....	80
2.5	Oběh Stirlingova motoru	83
2.6	Uspořádání a oběh spalovacích turbin	87
2.7	Kombinace pístových motorů a spalovacích turbin	87
2.8	Optimalizace účinnosti pracovního oběhu a výhledy jejího dalšího zvyšování	88
2.8.1	Závěry z analýzy pracovního oběhu	88
2.8.2	Možnosti dalšího zvyšování účinnosti oběhu	90
3.	Zdroje paliv pro spalovací motory s vnitřním spalováním.....	91
3.1	Kapalná paliva	91
3.2	Plynná paliva	94
3.3	Vzduch	96
4.	Účinky pístových spalovacích motorů na životní prostředí	96
4.1	Chemické škodliviny výfukových plynů	97
4.1.1	Působení hlavních chemických škodlivin	97
4.1.2	Vznik chemických škodlivin v pístových motorech	99
4.1.3	Způsoby měření emisí	101
4.1.4	Legislativní omezení úrovně emisí	102
4.1.5	Čištění výfukových plynů	104
4.2	Hluk pístových motorů	105
4.2.1	Zdroje hluku	106
4.2.2	Tlumení hluku	106
4.2.3	Limity hladin hlasitosti hluku motoru	106
5.	Rozdělení pístových spalovacích motorů a hlavní konstrukční uspořádání	107
5.1	Druh paliva	107
5.2	Způsob tvoření hořlavé směsi	107
5.3	Způsob výměny náplně válce	108
5.4	Způsob zapalování směsi	108
5.5	Průběh spalování	109
5.6	Konstrukční provedení	109
5.7	Účel a použití motoru	113
5.8	Názvosloví a způsob označování motorů	113
6.	Realizace pracovního oběhu u jednotlivých typů pístových motorů	114
6.1	Zážehové motory	114
6.1.1	Tvoření směsi	114
6.1.1.1	Směšovače pro plynná paliva	117
6.1.1.2	Karburátory	118
6.1.1.3	Vstřikovací zařízení zážehových motorů	124
6.1.2	Zapalovací zařízení	127
6.1.2.1	Cívkové zapalovací soustavy	129
6.1.2.2	Zapalovací svíčky	131
6.1.3	Průběh spalování, tvorba emisí a spalovací prostory	132
6.1.4	Požadavky na kapalná paliva pro zážehové motory	138

6.2	Vznětové motory	141
6.2.1	Vstřík paliva a vstříkovací zařízení	141
6.2.1.1	Vstříkovací čerpadla.....	142
6.2.1.2	Vstříkovače a vstříkovací potrubí	147
6.2.1.3	Sdružené vstříkovací jednotky	149
6.2.1.4	Přídavná zařízení	150
6.2.1.5	Průběh vstříku paliva	154
6.2.1.6	Předběžný návrh vstříkovacího zařízení	155
6.2.2	Průběh spalování, tvorba emisí a spalovací prostory	156
6.2.2.1	Spalovací prostory pro přímé vstříkování	161
6.2.2.2	Prostory pro komůrkové vstříkování	163
6.2.2.3	Shrnutí	164
6.2.3	Požadavky na kapalná paliva pro vznětové motory	165
6.3	Výměna náplně válce	169
6.3.1	Rozvod čtyřdobých motorů	169
6.3.2	Rozvod dvoudobých motorů	172
6.3.3	Přeplňování pístových motorů	178
6.4	Mazání a ložiska motorů	183
6.4.1	Třecí dvojice a mazací systémy	183
6.4.2	Mazací oleje	185
6.5	Přestup tepla do stěn pracovního prostoru a chlazení motorů	188
6.5.1	Tepelné toky	189
6.5.2	Teplotní namáhání	193
6.5.3	Chladicí systémy	195
6.5.3.1	Chlazení kapalinou	196
6.5.3.2	Chlazení vzduchem	197
6.5.3.3	Porovnání obou způsobů chlazení	198
7.	Podobnost pístových motorů a určení hlavních rozměrů	198
7.1	Kritéria podobnosti pístových motorů	199
7.2	Volba typu a hlavních rozměrů motoru	201
7.2.1	Porovnání zážehových a vznětových motorů.....	201
7.2.2	Zhodnocení dvoudobých a čtyřdobých motorů	203
7.2.3	Volba středního užitečného tlaku	205
7.2.4	Volba rychloběžnosti motoru	205
7.2.5	Počet válců a vrtání motorů	207
7.3	Zvyšování výkonu motorů	208
8.	Charakteristiky spalovacích motorů	211
8.1	Kvalitativní zhodnocení vlivů na průběh točivého momentu a účinnosti... ..	211
8.2	Typické vnější a úplné charakteristiky	217
8.3	Speciální charakteristiky	224
8.4	Vliv podmínek okolí na parametry motoru	225

9. Trendy rozvoje a výhled uplatnění spalovacích pístových motorů	228
9.1 Srovnání pístových motorů s dalšími tepelnými stroji	228
9.2 Současné směry vývoje pístových spalovacích motorů	231
9.2.1 Paliva a úpravy motorů pro jejich využití	231
9.2.2 Zážehové motory	232
9.2.3 Vznětové motory	233
9.2.4 Nové materiály	233
9.2.5 Nová použití motorů a zlepšení provozní spotřeby paliva	234
Seznam obecně používaných označení	235
Seznam obecné literatury doporučené pro další studium	238
Další použitá literatura	238
Obsah	239

